

El Punt Avui, 20/03/26

Puigcerdà necessita fer net

L'Ajuntament es prepara per aconseguir vuit milions de la segona convocatòria de la llei de barris

Els serveis tècnics estan enllestits totes les actuacions que s'inclouran al projecte que hi concorre

La renovació d'un espai públic molt degradat és una de les prioritats que l'alcalde ha avançat

Puigcerdà necessita un reset. Aquesta és la conclusió a què s'arriba si es té en compte l'afirmació de l'alcalde, Joan Manel Serra, segons la qual intentaran accedir a la propera convocatòria de la llei de barris de la Generalitat, però que no ho poden fer per una zona en concret, sinó per a tot el municipi. I ho justifica amb la principal dada: Puigcerdà està més d'un deu per cent per sota de la mitjana que estableix el pla del govern català. "És un indicador claríssim de com estem vivint aquí a Puigcerdà", sentència. I és que l'índex socioeconòmic territorial de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) situa la capital de la Cerdanya com a últim municipi de la comarca i el 794 del rànquing del país.

Aquest índex, que avalua el nivell d'estudis i formació de la població, l'ocupació i el tipus de feina —a Puigcerdà, amb un predomini del sector serveis i de la construcció—, els ingressos mitjans i les condicions de vida i l'habitatge, ha anat baixant des de l'any 2015 i sempre segons les estadístiques de l'Idescat. L'any 2015 era del 93,6 per cent i amb petits repunts ha anat baixant fins al 89,7 per cent de l'any 2021 i fins al 90,7 per cent del 2022, que és l'últim any que recullen les dades de l'Idescat.

Atenent els principals indicadors que serveixen a l'Institut d'Estadística de Catalunya per confeccionar l'índex socioeconòmic i d'acord amb les dades de diferents organismes de l'administració catalana i de la Diputació de Girona, Puigcerdà té una ocupació estacional i temporal lligada sobretot al turisme, al comerç i als serveis públics i, a més, està vivint recentment un descens de l'ocupació generalitzat a tota la comarca de la Cerdanya, del 17 per cent. Quant a la qualificació laboral, hi ha un predomini del nivell mitjà, és a dir, de treballadors provinents de la formació professional, dels cicles formatius i dels certificats professionals. Aquesta realitat es correspon amb el nivell d'estudis i sobretot i amb un índex d'entre el 13 i el 16 per cent de joves que només acrediten l'ESO. Són joves que treballen en el sector serveis i que, per tant, no tenen estudis postobligatoris. Tot plegat es tradueix en una demanda laboral mitjana i baixa.

Per altra banda i quant als nouvinguts en situació de vulnerabilitat, les estadístiques revelen que es tracta del 24,6 per cent del total de la població (82.478

persones) —dades del 2025—, lluny de la mitjana de Catalunya, que és d'entre el 18 i el 19 per cent de la població total. Finalment i pel que fa a la renda, Puigcerdà està un 23 per cent per sota de la mitjana catalana i en la posició 428 del rànquing del país, amb una renda per persona de 14.724 euros (2022) i, per tant, l'Idescat situa el municipi en un nivell baix.

Barris i zones

La llei de barris se sol centrar en barris o zones concretes de les ciutats que presenten índexs baixos en un total de 26 ítems en l'àmbit de l'habitatge i dels edificis (estat, antiguitat i accessibilitat...), de l'espai urbà i equipaments (qualitat de carrers, serveis i transport...), medi ambient (eficiència energètica, zones verdes i riscos climàtics) i situació social i econòmica (renda, atur, educació i vulnerabilitat social). A Puigcerdà i com remarca l'alcalde, el projecte subvencionat pel pla de barris no pot estar delimitat a un barri o a barris continguts. "No podríem actuar amb el pla de barris al nucli de Puigcerdà i a l'agregat de Vil·lobent, per dir-ho així, perquè estan desconnectats totalment l'un de l'altre, no hi ha contínuum urbà. Hi ha d'haver una trama contínua que, ara, evidentment, la tenim molt més focalitzada en la vila, però no només el centre històric, sinó la pràctica totalitat del municipi, perquè el requisit més restrictiu que hi ha és que la renda *per capita* de la gent que visqui dins de la zona on s'actua estigui per sota de la mitjana de Catalunya", ha indicat.

Per tant, en l'àmbit que l'Ajuntament té traçat, pràcticament, agafa tot el que és el municipi de Puigcerdà pròpiament dit, on s'està entre un 20 i un 23 per cent per sota del llindar de la mitjana que estableix la llei de barris.

Una dotzena de milions

Aquests indicadors habiliten l'Ajuntament a poder concórrer a aquesta subvenció de la llei de barris, que, en el cas particular de la capital ceretana, seria, en cas d'obtenir-la, de 12 milions i escaig d'euros. El govern local hi hauria d'aportar el 30 per cent d'aquesta quantitat total. "Si guanyéssim la convocatòria, estariem parlant que rebríem al voltant d'uns vuit milions i escaig d'euros i la resta, fins als dotze, l'hem de tenir nosaltres com a inversió durant un pla de, com a mínim, cinc anys", rebla l'alcalde.

Ell mateix explica que no pot concretar a hores d'ara els projectes amb els quals concorrerà a la segona convocatòria de la llei de barris, ja que els equips tècnics encara estan enllestint la proposta. Joan Manel Serra només recorda que aquest pla de barris inclou tres línies d'actuació, una que seria la de reforma pura i dura de l'espai públic, el que es coneix com "el totxo" i que inclou la remodelació de carrers, infraestructures i equipaments; una altra, tot el que seria transició ecològica i la darrera, amb el foment de les activitats socials, activitats o coses que tinguin a veure amb la dinamització social. "D'aquí, quan arribi el moment, que no serà gaire tard, farem una consulta popular per a alguns dels projectes, perquè també la ciutadania pugui aportar-nos quina és la seva visió i pugui també formar part d'aquestes decisions del pla de barris", indica.

Sigui com sigui, el projecte de l'Ajuntament de Puigcerdà posarà l'accent en la remodelació de molts espais de la via pública de la capital ceretana i, sobretot, en aquells espais i equipaments que poden fomentar la cohesió social de la vila. "La convocatòria a la qual nosaltres volem concórrer és la que s'obrirà ara

entre aquest mes i l'abril. Nosaltres hi presentarem el nostre projecte i a veure si tenim la sort que ens la puguin aprovar", insisteix l'alcalde. En cas que això no fos així, ell mateix afirma que veuran fins on poden endeutar-se per començar a fer realitat alguns projectes.

Una realitat de contrastos

L'extrapolació de l'índex socioeconòmic a tota la vegueria de l'Alt Pirineu revela un marcat contrast entre municipis. De fet, hi ha una desigualtat entre els pobles petits i les capitals de la comarca. Isòvol té un índex de 128,6 —cal recordar que la mitjana catalana és de 100—; Meranges, de 123,5; Bolvir, de 123,2 i, entre d'altres, Das i Fontanals de Cerdanya, 122,6. Tots aquests municipis, que ocupen els llocs més alts del rànkung, són de la Cerdanya gironina. Es tracta de pobles amb molta segona residència i molt de turisme, amb rendes molt altes i amb urbanitzacions o estacions d'esquí. Per contra, la Seu d'Urgell té un índex de 89,1; Tremp, de 90,2, i Puigcerdà, de 90,7. Hi ha altres pobles més grans com la Pobla de Segur, amb un índex de 91,8; Sort, de 105, i Vielha, de 101.. Aquests dos últims, doncs, lleugerament per sobre de la mitjana de Catalunya. En general, en aquests municipis pirinencs, més del 70 per cent del producte interior brut prové del turisme. Paradoxalment i quant als salaris, els ingressos mitjans locals són inferiors al del conjunt del país. Les principals problemàtiques que tenen aquests municipis de l'Alt Pirineu estan relacionades amb l'accés a l'habitatge, l'envelliment de la població i la pèrdua de població jove.